

С Т А Н О В И Щ Е

ОТ проф. Анели Методиева Неделчева, дб

Факултет по химия и фармация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, член на Научното жури, назначено със Заповед № РД-38-119/06.03.2025г. от Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

ОТНОСНО: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 7. *Здравеопазване и спорт*, професионално направление 7.3 *Фармация*, докторска програма „Фармацевтична химия и фармацевтичен анализ“

Автор: Десислава Василева Маринова; Тема: Дизайн, синтез и биологична активност на бензо[b]имидазо[1,5-d][1,4]оксазепин-1,4(2*H*,5*H*)-диони. Нова хетероциклена система.; Научен ръководител: проф. Огнян Иванов Петров, дх

Дисертационният труд е разработен от Десислава Василева Маринова като докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Фармацевтична и приложна органична химия“, считано от 01.06. 2024 година. След представен дисертационен труд и положително решение на първичното звено за готовност за защита, докторантката е отчислена предсрочно с право на защита (07.02.2025 год.). Десислава Маринова е член на академичната общност на Факултета по химия и фармация от 2015 год. като асистент (Фармацевтична химия) в катедра „Фармацевтична и приложна органична химия“.

Темата на предложеното изследване е актуална и с възможност за постигане на резултати както от научно фундаментален характер, така и с приложна значимост - получаването на нови молекули с потенциална противотуморна активност.

Представеният дисертационен труд е в обем 148 страници, включва 59 схеми, 54 фигури, 15 таблици и цитирани 159 литературни източника. Структурата следва изискванията за представяне на научно изследване и включва следните основни части: Увод, Литературен обзор, Резултати и обсъждане, Експериментална част, Изводи, Приноси на дисертационния труд и Литература. Приложен е Списък с научни публикации, Списък с изяви на научни форуми и семинари и Списък с научни проекти по темата на дисертацията.

Поставената цел за разработване на нов метод за синтез на 1,5-бензоксазепини и прилагането му за получаване на серия нови молекули с потенциална противотуморна активност, както и определените задачи са ясно формулирани и отразяват цялостната идея на научното изследване. От представения литературен обзор е видно, че докторантката добре познава, умело и аналитично борави с научната литература относно получаване, реакционна способност и приложение на 2(3*H*) бензоксазолони, бензоксазепини и хидроксамови киселини. Описанието на резултатите е коректно и изчерпателно, както и формулираните осем извода. Докторант Десислава Маринова демонстрира умения за представяне на експериментално изследване в научен труд, доказателство за което са и представените научни публикации. Формулираните приноси показват широк обхват и

значимост на резултатите. •В дисертационният труд е представен нов подход за получаване на 1,5-бензоксазепини с анелиран имидазолонов пръстен, който използва лесно достъпни изходни съединения. •Получени са бензилиденови производни на новосинтезираната трициклена пръстенна система и изследвана антипролиферативната активност на лидерното съединение от серията спрямо туморна клетъчна линия A549 (човешки аденокарциномни алвеоларни епителни клетки). •Получена е серия, неописани в литературата до сега, хидроксамови киселини и определена антипролиферативна им активност (*in vitro*) спрямо човешки туморни клетъчни линии: HT-29 (карцином на дебелото черво) и MDA-MB-231 (карцином на млечната жлеза). •Получена е серия нови хидроксамови киселини с потенциална растеж регулираща активност и получена първоначална оценка на тяхната активност.

Резултатите от дисертационния труд са представени в две научни публикации, съответно в *Heterocyclic Communications* и *Current Bioactive Compounds*, в които докторантката е първи автор. Забелязаните седем цитата (SCOPUS) са показател за актуалността на тематиката. Участията в научни форуми (8) и научни проекти (3) са с пряко свързани с темата на дисертационния труд. Авторефератът е структуриран според изискванията и коректно отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Представените материали по процедурата, както и представената декларация от докторанта за оригиналност на представените данни, показват, че изследвания в дисертационния труд са проведени с личното участие на докторант Десислава Маринова. Представеният дисертационен труд, формулирането на изводите и приносите са лична заслуга.

Нямам критични забележки и препоръки към докторанта. Познавам Десислава Маринова лично като студент в МП „Медицинска химия“ и колега във Факултета по химия фармация и имам отлични впечатления за нея като коректен, и отговорен колега, преподавател и изследовател.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и препоръчителните критерий на ФХФ на СУ.

Поради гореизложеното, убедено давам положителна оценка на дисертационния труд и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Десислава Василева Маринова** в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.3. Фармация, докторска програма „Фармацевтична химия и фармацевтичен анализ“.

24 април 2025 г.
гр. София

Изготвил становището:
проф. Анели Неделчева, дб